

P r e d i k c i j a e m i s i j e u g l j e n - d i o k s i d a (C O₂)

P r o b l e m   r e g r e s i j e   –   M a š i n s k o   u č e n j e   –   P r o j e k t   1 .

Skup podataka: Agri-food CO₂ emission

- **Cilj projekta:** Predviđanje **ukupne emisije CO₂**(*Total emission*) po **teritoriji**, pomoću **regresije** koristeći različite *demografske, poljoprivredne i podatke o korišćenju zemljišta*.
- **Merenje CO₂:** Sve emisije se beleže u kilotonama (kt), gde je 1 kt = 1 000 000 kg CO₂.
- **Smanjenje ugljen-dioksida:** Šumsko zemljište(*Forestland*) je jedina karakteristika koja pokazuje negativne emisije zbog svoje uloge kao ponora ugljenika, apsorbujući CO₂ iz atmosfere.

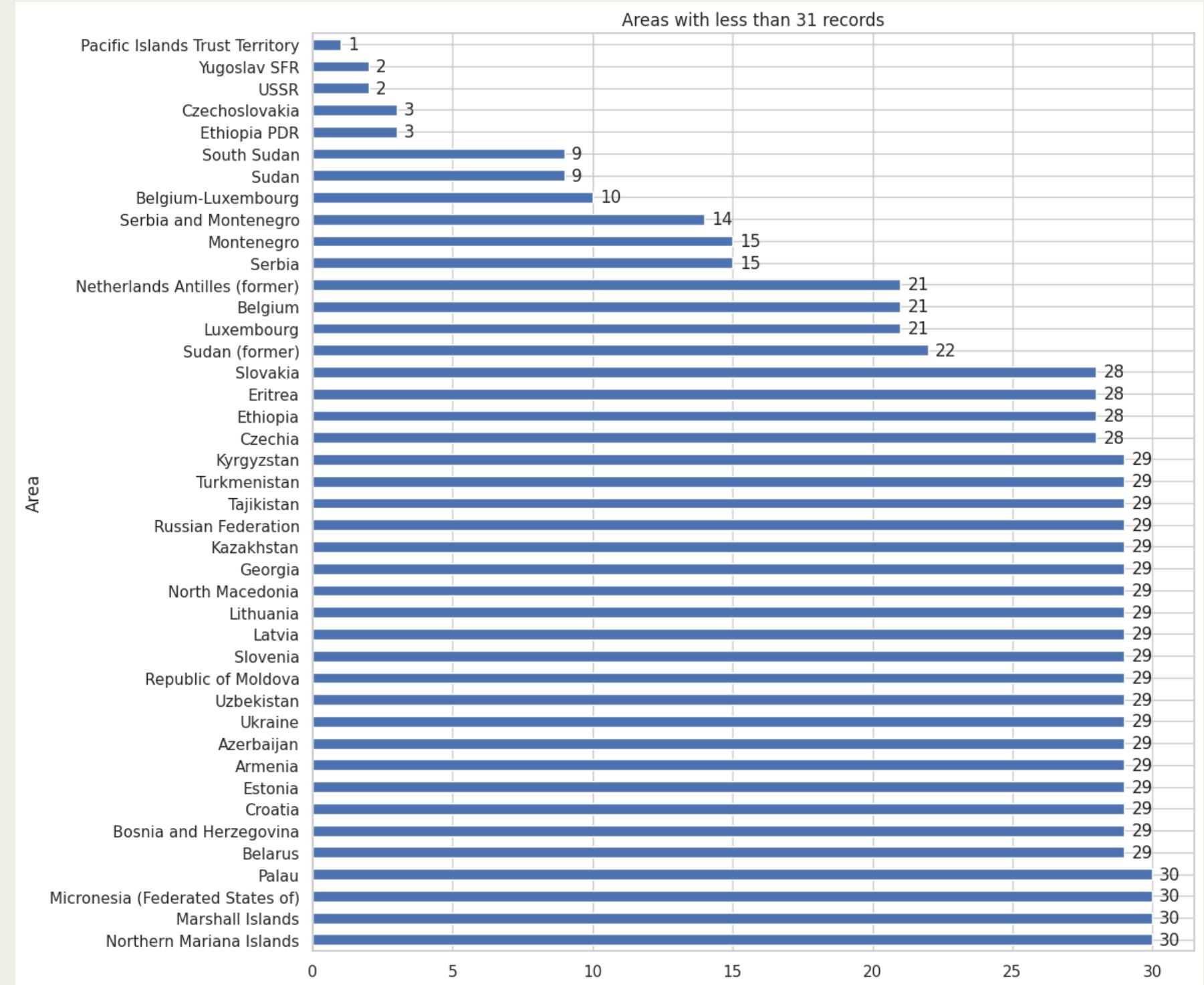
Eksploratorna analiza podataka

Nedostajuce vrednosti	Tip	
• Area	0	object
• Year	0	int64
• Savanna fires	31	float64
• Forest fires	93	float64
• Crop Residues	1389	float64
• Rice Cultivation	0	float64
• Drained organic soils (CO2)	0	float64
• Pesticides Manufacturing	0	float64
• Food Transport	0	float64
• Forestland	493	float64
• Net Forest conversion	493	float64
• Food Household Consumption	473	float64
• Food Retail	0	float64
• On-farm Electricity Use	0	float64
• Food Packaging	0	float64
• Agrifood Systems Waste Disposal	0	float64
• Food Processing	0	float64
• Fertilizers Manufacturing	0	float64
• IPPU	743	float64
• Manure applied to Soils	928	float64
• Manure left on Pasture	0	float64
• Manure Management	928	float64
• Fires in organic soils	0	float64
• Fires in humid tropical forests	155	float64
• On-farm energy use	956	float64
• Rural population	0	float64
• Urban population	0	float64
• Total Population - Male	0	float64
• Total Population - Female	0	float64
• total_emission	0	float64
• Average Temperature °C	0	float64

Pojedine teritorije imaju manji broj merenja od 42 (maksimalan broj)

Area

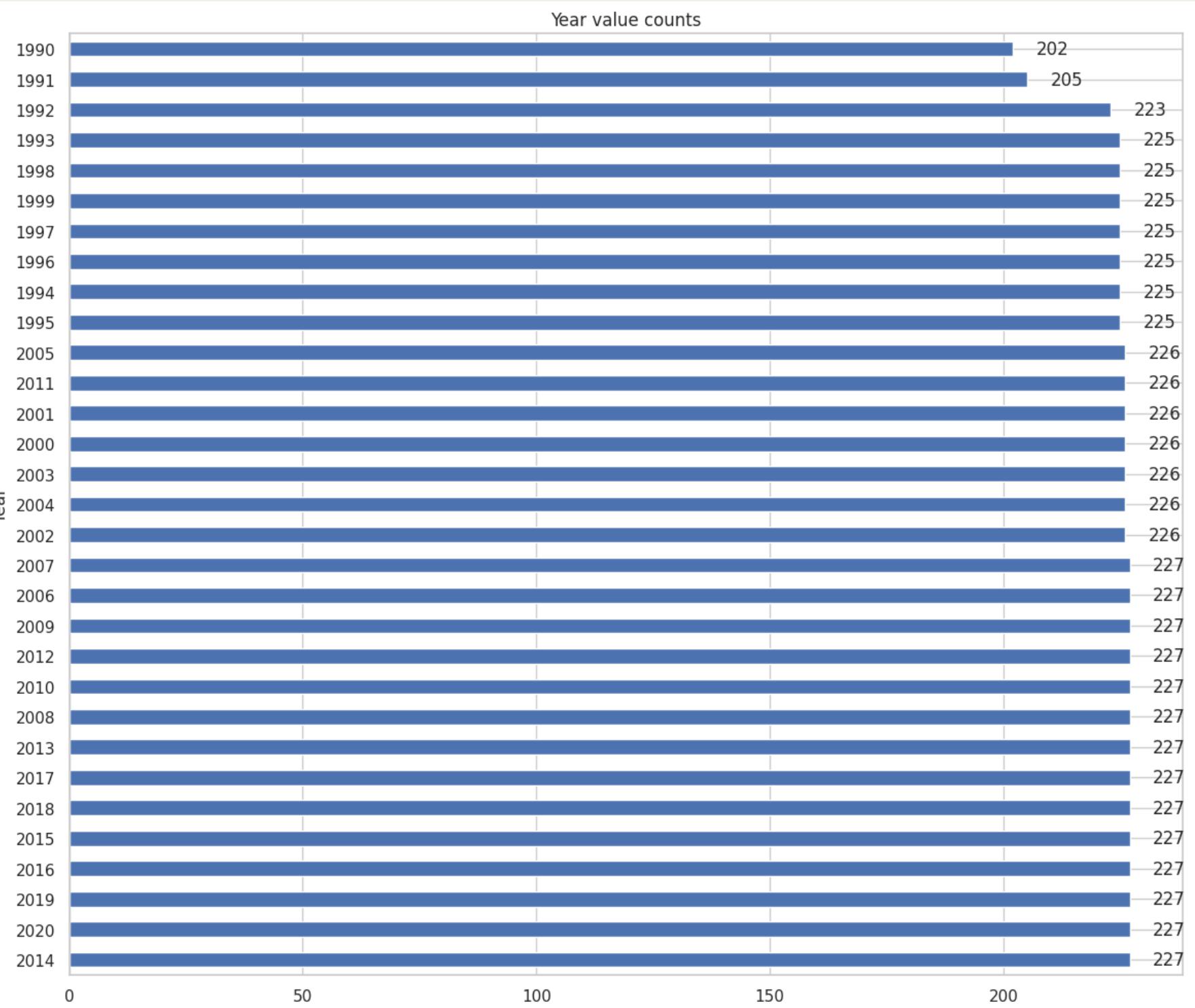
- Kategorička - nominalna varijabla
- Procenat nedostajućih vrednosti: **0.0%**
- Broj jedinstvenih teritorija (kategorija): **236**

Ne postoji za sve godine isti broj merenja

Year

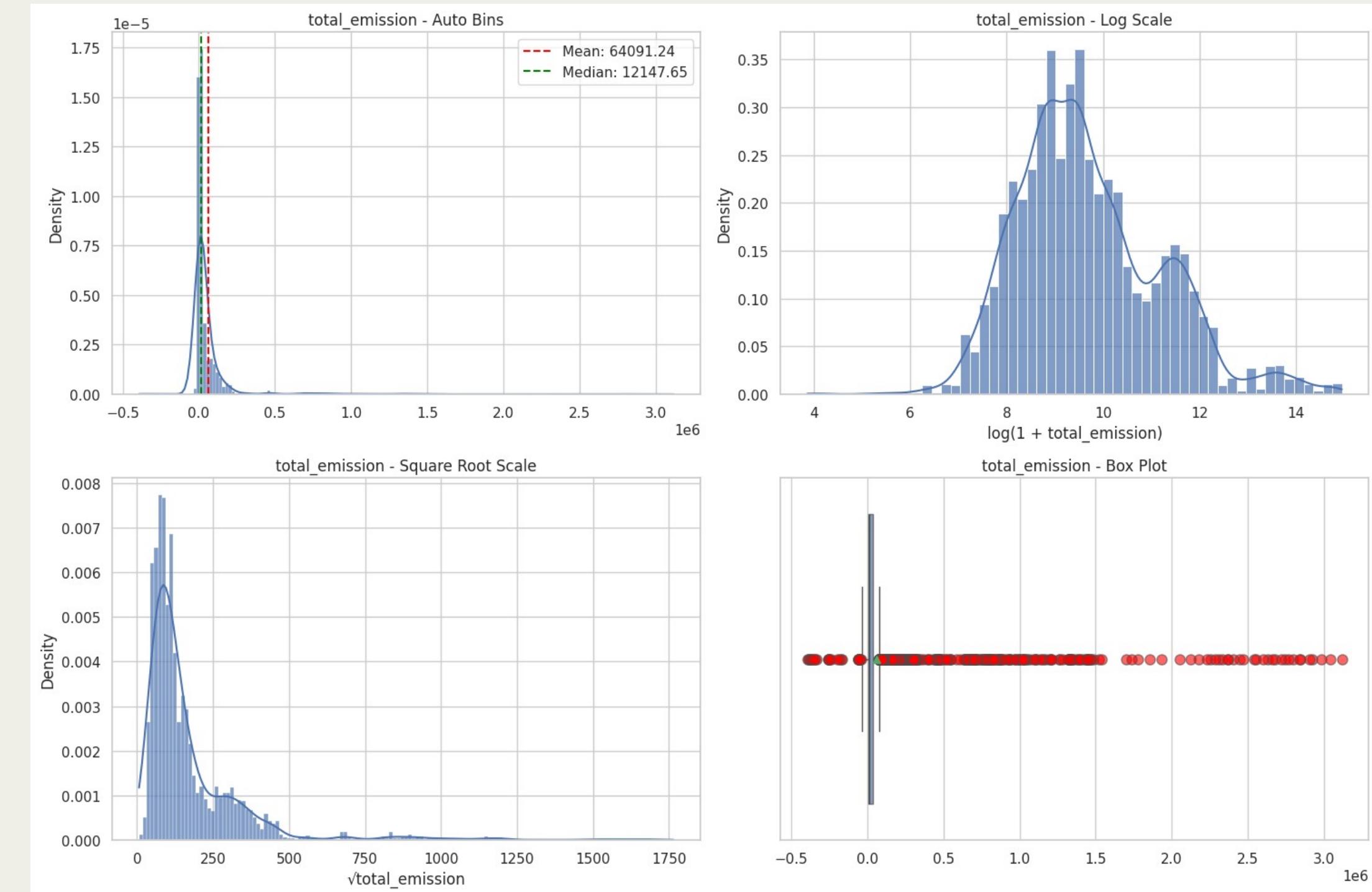
- Numerička – diskretna varijabla
- Procenat nedostajućih vrednosti: **0.0%**
- Završna godina (*max*): **2020**
- Početna godina (*min*): **1990**

Ne možemo tvrditi da su outlier-i stvarne greške u merenjima, stoga ih **ne odstranjujemo**

Total emission

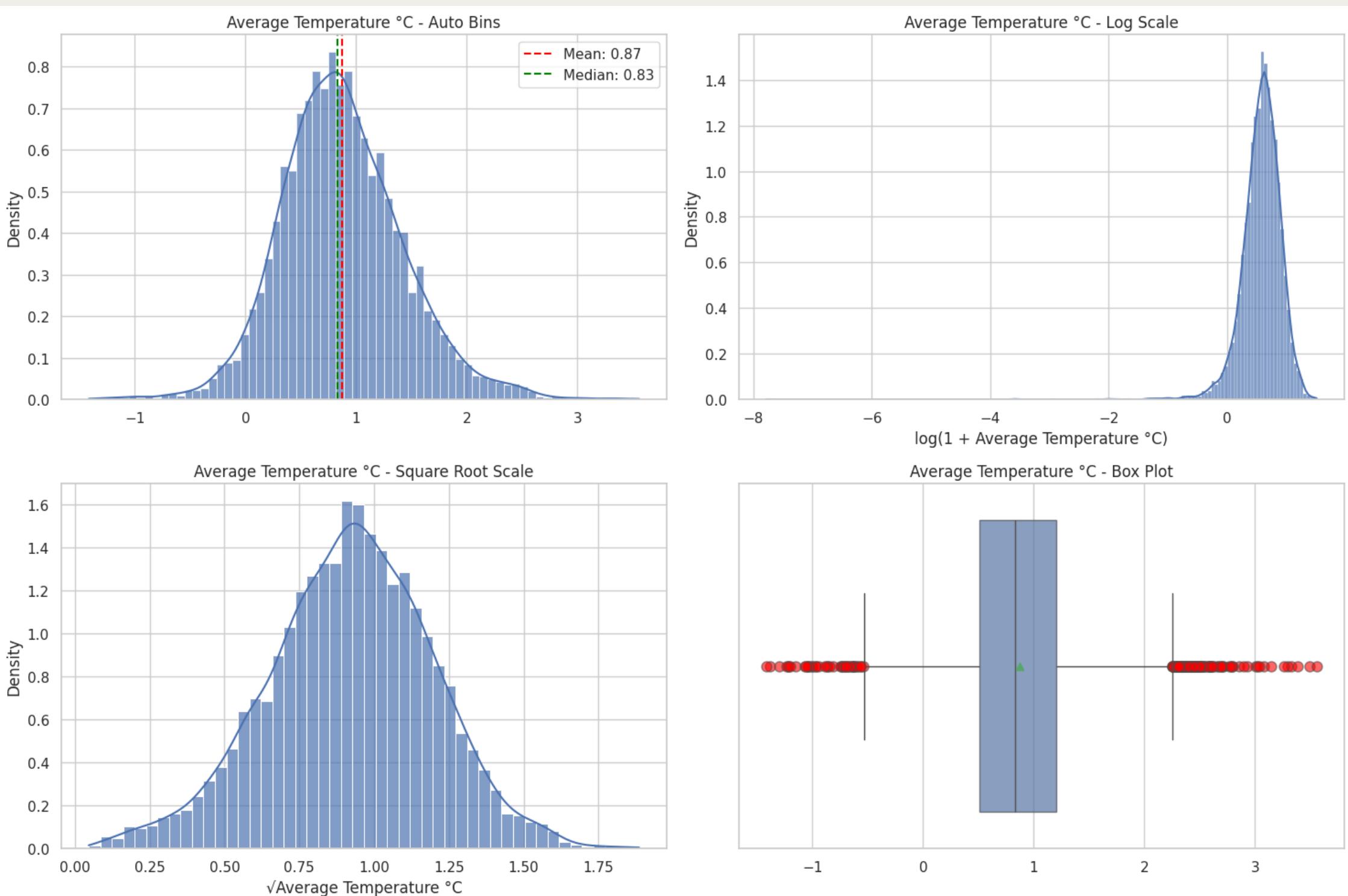
- Numerička – kontinualna varijabla
- Procenat nedostajućih vrednosti: **0.0%**
- Statistički podaci:
  - **mean** 64091.24
  - **std** 228312.96
  - **min** -391884.06
  - **25%** 5221.24
  - **50%** 12147.65
  - **75%** 35139.73
  - **max** 3115113.75
- Izveštaj o outlier-ima:
  - Q1: **5221,24**
  - Q3: **35139,73**
  - IQR: **29918,49**
  - Donja granica: **-39656,49**
  - Gornja granica: **80017,46**
  - Broj kandidata za statističke outlier-e: **1142**
  - Procenat kandidata za statističke izuzetke: **16,4%**
  - Prvih 5 ispod donje granice: **[-391884,06 -387630,12 -378502,97 -375376,67 -365474,32]**
  - Prvih 5 iznad gornje granice: **[2902693,11 2919286,26 2978585,26 3039089,09 3115113,75]**

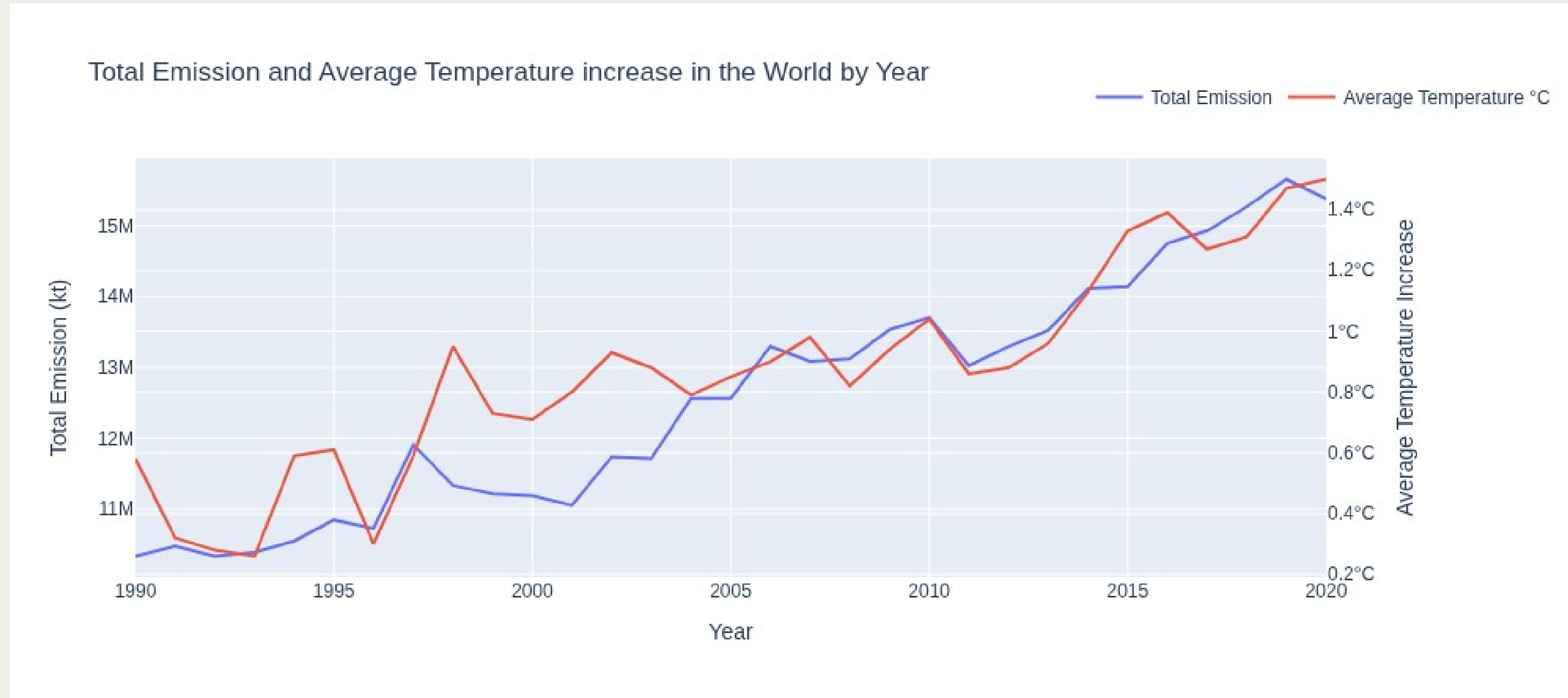
Jedina varijabla koja ima distribuciju približno normaloj (Gausova)

Average temperature °C

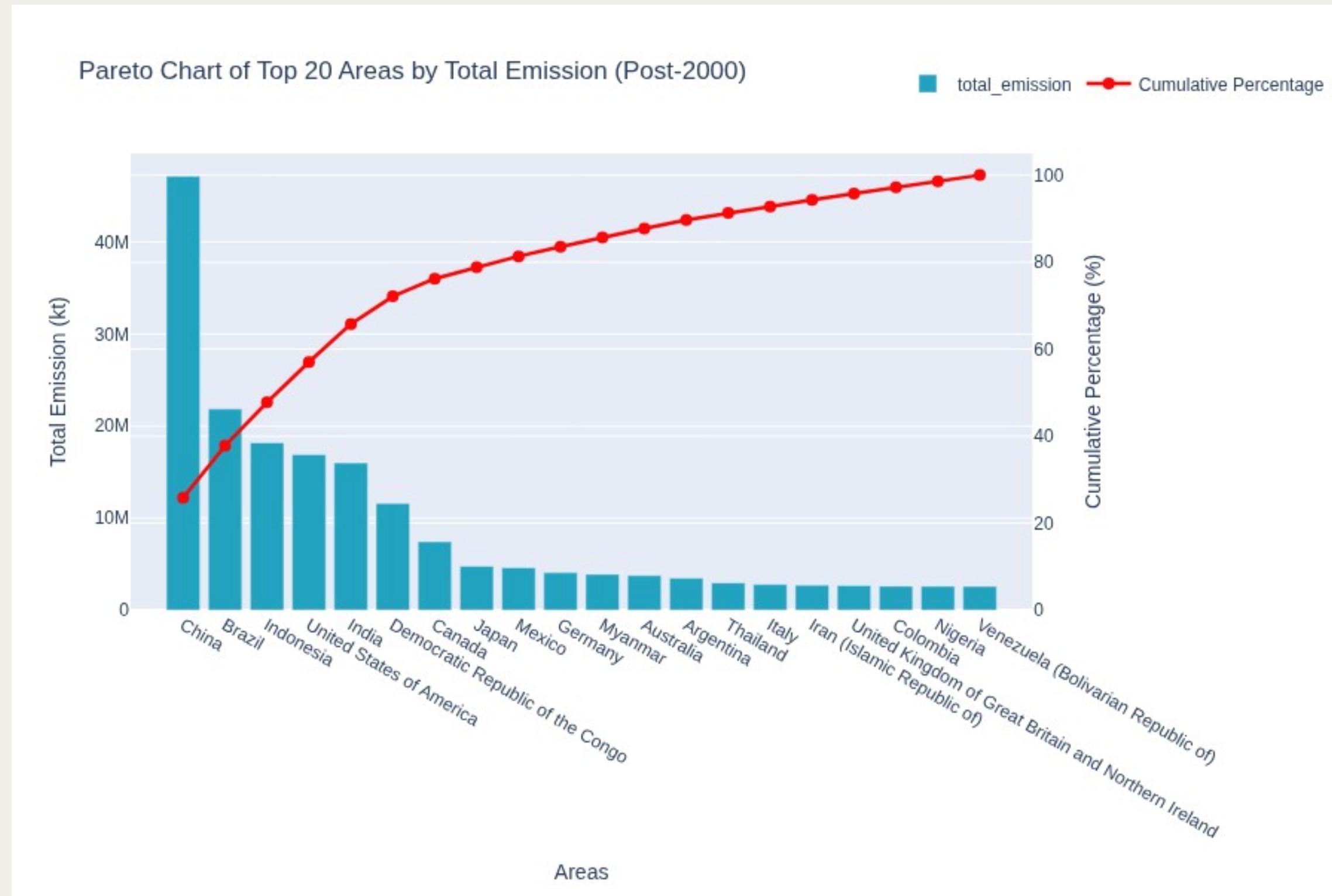
- Numerička – kontinualna varijabla
- Procenat nedostajućih vrednosti: **0.0%**
- Statistički podaci:
  - **mean** 0.87
  - **std** 0.56
  - **min** -1.42
  - **25%** 0.51
  - **50%** 0.83
  - **75%** 1.21
  - **Max** 3.56
- Izveštaj o outlier-ima:
  - Q1: **0.51**
  - Q3: **1.21**
  - IQR: **0.7**
  - Donja granica: **-0.53**
  - Gornja granica: **2.25**
  - Broj kandidata za statističke outlier-e: **155**
  - Procenat kandidata za statističke izuzetke: **2.23%**
  - Prvih 5 ispod donje granice: **[-1.42 -1.38 -1.3 -1.24 -1.22]**
  - Prvih 5 iznad gornje granice: **[3.3 3.33 3.38 3.5 3.56]**

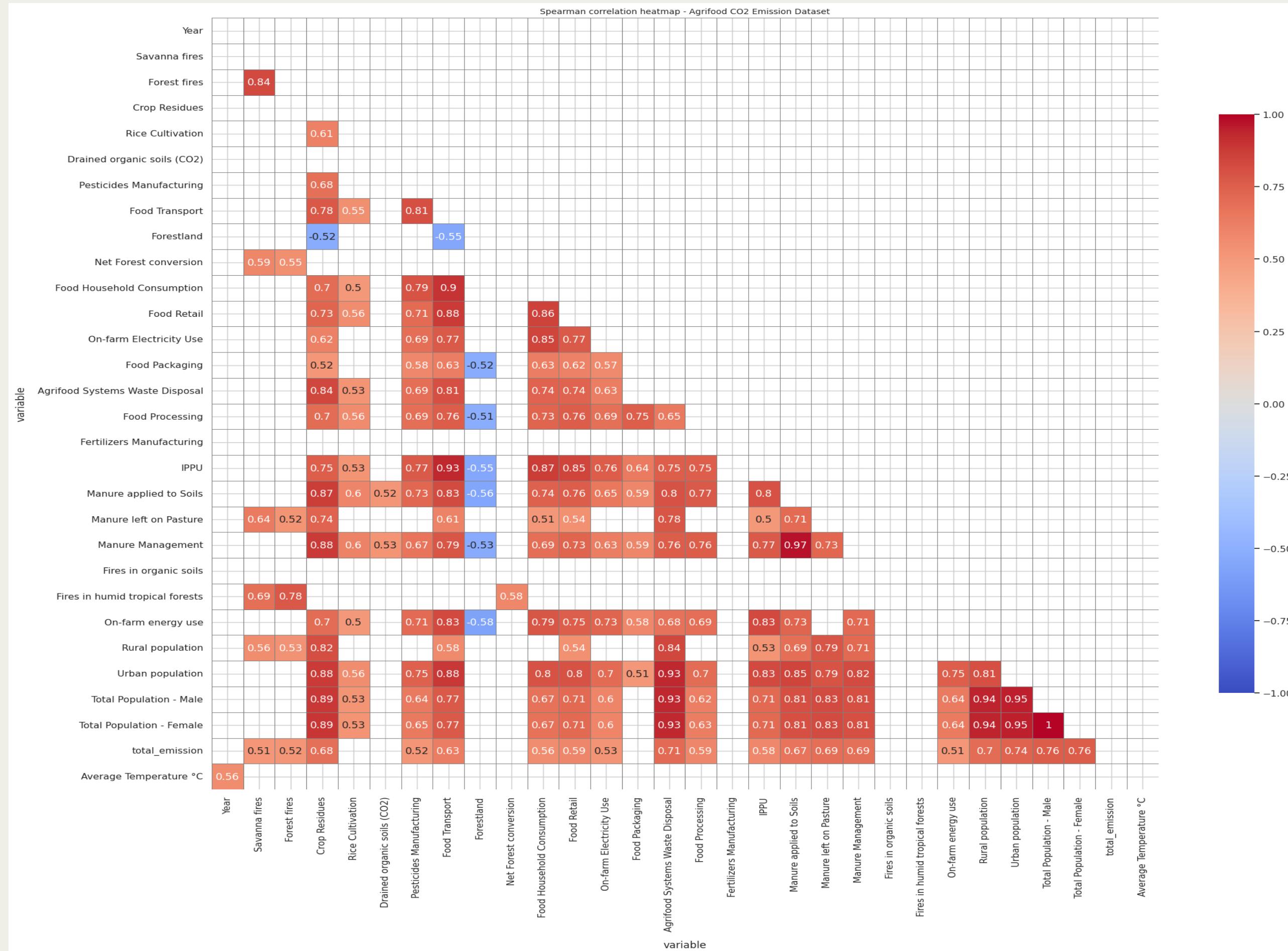
Totalna emisija CO₂ prati prosečno povećanje temperature kroz vreme

Prva četiri zagadivača predstavljaju 60% od ukupne zagadenosti među top 20 zagadivača

Spearmanova korelacija – jer gotovo sve varijable nemaju normalnu distribuciju

Korelacioni racio (eta koeficijent η) – meri jačinu nelinearne veze između nominalne i kontinualne variable

Correlation Ratio η			
	Var_1	Var_2	Eta
0	Area	Rice Cultivation	0.998
1	Area	Drained organic soils (CO2)	0.996
2	Area	Manure Management	0.996
3	Area	Agrifood Systems Waste Disposal	0.996
4	Area	Total Population - Female	0.995
5	Area	Total Population - Male	0.995
6	Area	Manure applied to Soils	0.993
7	Area	Rural population	0.992
8	Area	Manure left on Pasture	0.991
9	Area	Crop Residues	0.988
10	Area	On-farm energy use	0.985
11	Area	Food Transport	0.972
12	Area	Urban population	0.963
13	Area	Pesticides Manufacturing	0.962
14	Area	Food Processing	0.961
15	Area	Fertilizers Manufacturing	0.955
16	Area	On-farm Electricity Use	0.953
17	Area	Net Forest conversion	0.943
18	Area	Fires in humid tropical forests	0.935
19	Area	total_emission	0.935
20	Area	Forestland	0.934
21	Area	Savanna fires	0.932
22	Area	Forest fires	0.923
23	Area	Food Packaging	0.914
24	Area	Food Household Consumption	0.885
25	Area	Food Retail	0.875
26	Area	IPPU	0.870
27	Area	Fires in organic soils	0.759
28	Area	Average Temperature °C	0.486

- **Area** je u jakoj korelaciji sa većinom varijabli, zbog toga ćemo je odstraniti iz skupa podataka u daljim koracima

Inženjering varijabli i priprema podataka

---

1. Deljenje skupa podataka na trening i test skup

- Uzete reprezentativne godine: ["1993", "1996", "2000", "2005", "2008", "2013", "2018"]
- Procentualni udio testnog skupa podataka: **22,73%**

2. Imputacija nedostajućih vrednosti --- korišćenjem **Random Forest Regressor-a**

- Treniranje Imputora samo na trening skupu podataka radi izbegavanja data leakage-a

3. Odbacivanje karakteristike: zbog visoke korelacijske ($\geq \pm 0.9$) i/ili velikog broja nedostajućih vrednosti:

- 1) Total population – Female + Total population – Male = **Total population**
- 2) Odbacivanje zbog visoke korelacijske:
  - (a) *Manure Management*
  - (b) *Food Transport*
  - (c) *Area*
  - (d) *Crop Residues* – i zbog velikog broja nedostajućih vrednosti – **19.94%** (najveći u skupu podataka)

4. Normalizacija – korišćenjem *Robust scalar-a* – robustan na outlier-e, koristi **medijanu** i **IQR**

Podešavanje modela i Optimizacija hiperparametara

Korišćeni modeli u analizi:

- Linear Regression
- Linear RegressionRidge
- RegressionLasso
- RegressionElasticNet
- RegressionKNN
- RegressorDecision Tree
- RegressorBagging
- RegressorRandom Forest
- RegressorAdaBoost
- RegressorXGBoost
- SupportVectorMachines Regressor

Optimizacija hiperparametara:

- Korišćena metoda Random Search
- 20 iteracija (slučajnih kombinacija)
- Sa Cross Validacijom – K-Fold=5

Najbolji nađeni hiperparametri za 2 najbolja modela:

- 1) Bagging Regressor:
  - a) 'n_estimators': 500,
  - b) 'max_samples': 1.0,
  - c) 'max_features': 0.6
- 2) Random Forest Regressor:
  - a) 'n_estimators': 500,
  - b) 'min_samples_split': 5,
  - c) 'min_samples_leaf': 1,
  - d) 'max_features': 'log2',
  - e) 'max_depth': 20,
  - f) 'bootstrap': False

Redukcija dimenzionalnosti – PLS se pokazala kao korisna

Principal component analiza (PCA):

- Podešena pomoću Greed Search-a
- Dobijena jedna komponenta od svih varijabli
- Komponenta objašnjava 99% varijanse
- Podešavanje svih modela regresije na komponentu
- **Zaključak:** Pristup se pokazao kao loš (loši rezultati)

Parcijalni najmanji kvadrati (PLS):

- Uzima u obzir multikolinearnost između nezavisnih varijabli i zavisne variable, za razliku od PCA, koja posmatra samo varijansu između nezavisnih varijabli
- **Zaključak:** Koristeći prag **0.6** kod VIP skorova (*Variable Importance in Projection*)= za redukciju dimenzionalnosti, dobili smo približne rezultate kao i kod *podešenih modela bez optimizacije hiperparametra*

Feature Importance - Sorted by VIP Scores		
	feature	VIP
17	Fires in humid tropical forests	2.582
11	Food Packaging	2.202
8	Net Forest conversion	1.558
7	Forestland	1.185
16	Fires in organic soils	1.161
12	Food Processing	1.006
2	Forest fires	0.945
10	On-farm Electricity Use	0.695
5	Pesticides Manufacturing	0.629
1	Savanna fires	0.601
3	Rice Cultivation	0.549
18	On-farm energy use	0.442
20	Total Population	0.406
4	Drained organic soils (CO2)	0.344
9	Food Retail	0.314
15	Manure Management	0.304
13	Fertilizers Manufacturing	0.286
14	Manure left on Pasture	0.245
6	Food Transport	0.218
0	Year	0.010
19	Average Temperature °C	0.004

Evaluacija modela – Bagging regressor se pokazao kao najbolji sa optimizacijom hiperparametra

Model Performance Comparison - Sorted by Test RMSE											
	Model	Train_MAE	Train_RMSE	Train_MSE	Train_R2	Train_R2_Adj	Test_MAE	Test_RMSE	Test_MSE	Test_R2	Test_R2_Adj
0	Random Forest Regressor	1405.84	7838.68	61444938.33	1.00	1.00	2369.03	11170.91	124789283.35	1.00	1.00
1	Bagging Regressor	2061.27	16423.37	269727178.95	0.99	0.99	3020.63	14927.56	222832093.96	1.00	1.00
2	XGBoost Regressor	788.53	1410.74	1990194.21	1.00	1.00	3329.33	15585.54	242908996.89	1.00	1.00
3	Lasso Regression	7445.84	17244.27	297365009.70	0.99	0.99	7410.80	15954.59	254549020.59	0.99	0.99
4	Ridge Regression	7446.02	17244.27	297364998.35	0.99	0.99	7411.23	15954.67	254551569.61	0.99	0.99
5	Linear Regression	7446.19	17244.27	297364997.30	0.99	0.99	7411.50	15954.72	254553127.18	0.99	0.99
6	ElasticNet Regression	7172.77	17343.59	300800059.76	0.99	0.99	7040.07	15984.31	255498214.91	0.99	0.99
7	Decision Tree Regressor	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00	3233.95	17193.76	295625246.37	0.99	0.99
8	KNN Regressor	5306.88	25276.71	638912142.30	0.99	0.99	5894.57	26038.36	677995931.46	0.99	0.99
9	AdaBoost Regressor	48914.50	57561.65	3313343812.88	0.94	0.94	49473.84	58304.74	3399442362.47	0.93	0.93
10	Support Vector Regressor	61467.02	235814.33	55608400116.56	-0.05	-0.06	59451.70	228250.77	52098414180.71	-0.05	-0.07

- Full dataset – Base modeli

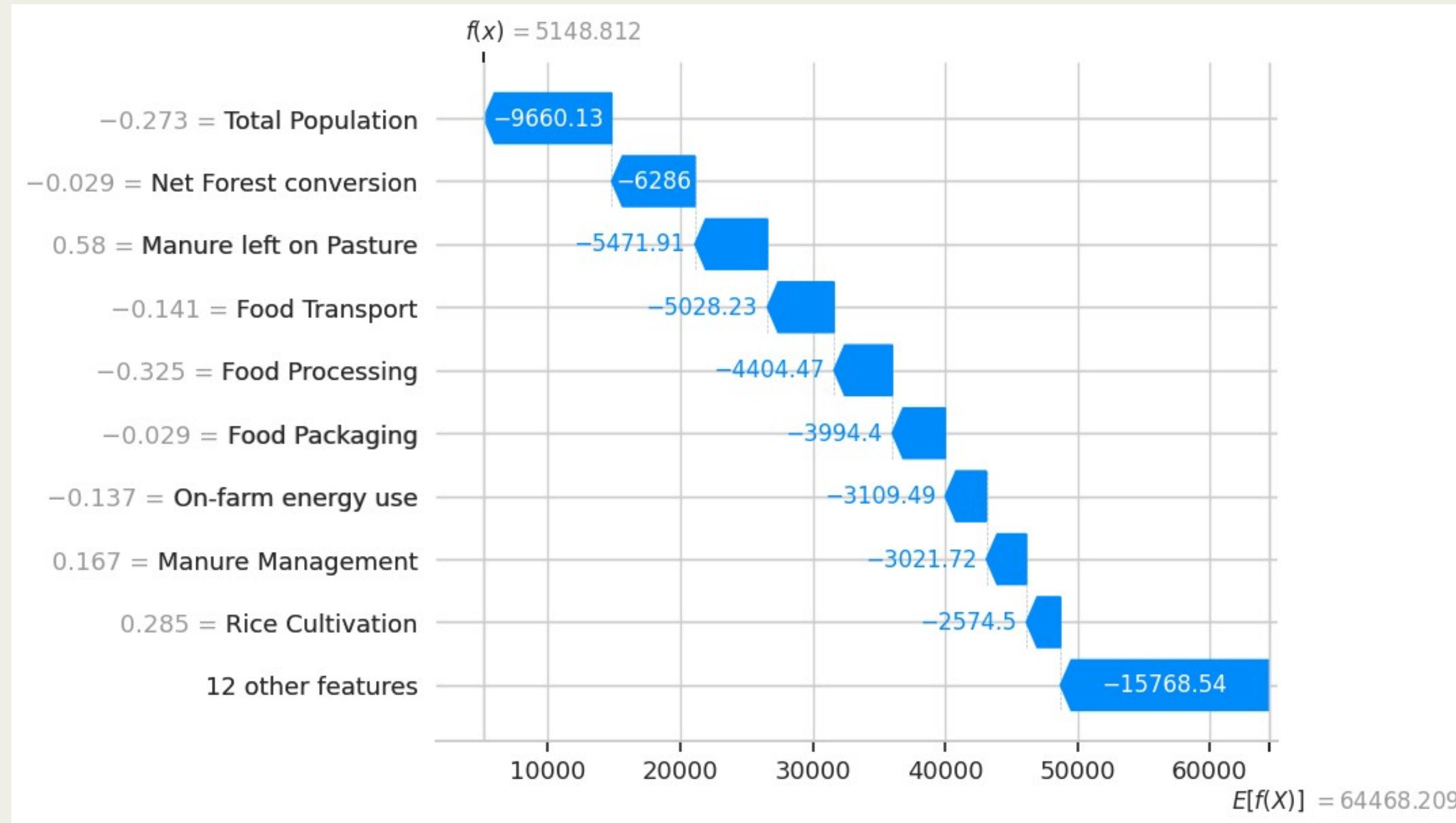
Model Performance Comparison - Sorted by Test RMSE - REDUCED DIMENSIONALITY WITH PLS											
	Model	Train_MAE	Train_RMSE	Train_MSE	Train_R2	Train_R2_Adj	Test_MAE	Test_RMSE	Test_MSE	Test_R2	Test_R2_Adj
0	Random Forest Regressor PO	954.92	1520.81	2312851.44	1.00	1.00	3749.15	11452.84	131167622.15	1.00	1.00
1	Bagging Regressor PO	1972.22	8392.50	70433986.55	1.00	1.00	4179.57	15834.06	250717482.69	0.99	0.99
2	KNN Regressor PO	8.97	79.65	6343.51	1.00	1.00	5262.96	23455.88	550178249.21	0.99	0.99
3	Decision Tree Regressor PO	3487.34	13068.85	170794947.10	1.00	1.00	6079.64	23601.98	557053667.47	0.99	0.99
4	XGBoost Regressor PO	5782.51	10419.88	108573862.13	1.00	1.00	7779.97	25209.08	635497957.09	0.99	0.99
5	ElasticNet Regression PO	17198.12	40395.67	1631810503.21	0.97	0.97	16893.06	37987.07	1443017456.86	0.97	0.97
6	Ridge Regression PO	17198.12	40395.67	1631810503.21	0.97	0.97	16893.06	37987.07	1443017477.95	0.97	0.97
7	Lasso Regression PO	17198.12	40395.67	1631810503.21	0.97	0.97	16893.06	37987.07	1443017477.96	0.97	0.97
8	Linear Regression PO	17198.12	40395.67	1631810503.21	0.97	0.97	16893.06	37987.07	1443017477.98	0.97	0.97
9	AdaBoost Regressor PO	38691.93	59394.80	3527742558.39	0.93	0.93	38558.48	58753.00	3451914594.46	0.93	0.93
10	Support Vector Regressor PO	61136.16	234145.97	54824334437.74	-0.04	-0.04	59428.41	228163.02	52058363605.60	-0.05	-0.06

- PLS dataset – Optimizovani modeli

Model Performance Comparison - Sorted by Test RMSE											
	Model	Train_MAE	Train_RMSE	Train_MSE	Train_R2	Train_R2_Adj	Test_MAE	Test_RMSE	Test_MSE	Test_R2	Test_R2_Adj
0	Bagging Regressor PO	1487.64	7453.85	55559907.37	1.00	1.00	2603.34	9690.98	93915009.74	1.00	1.00
1	Random Forest Regressor PO	1127.67	4156.39	17275585.75	1.00	1.00	2638.11	9986.00	99720111.70	1.00	1.00
2	XGBoost Regressor PO	2592.32	4618.29	21328582.01	1.00	1.00	4077.38	14348.18	205870180.30	1.00	1.00
3	ElasticNet Regression PO	7368.33	17250.51	297579976.76	0.99	0.99	7301.64	15940.33	254094140.39	0.99	0.99
4	Ridge Regression PO	7412.78	17245.39	297403400.48	0.99	0.99	7363.20	15946.75	254298917.36	0.99	0.99
5	Lasso Regression PO	7444.55	17244.28	297365285.57	0.99	0.99	7408.18	15954.10	254533449.59	0.99	0.99
6	Linear Regression PO	7446.19	17244.27	297364997.30	0.99	0.99	7411.50	15954.72	254553127.18	0.99	0.99
7	KNN Regressor PO	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00	4144.03	21196.28	449282377.47	0.99	0.99
8	Decision Tree Regressor PO	1470.79	2928.33	8575134.81	1.00	1.00	6852.70	43040.16	1852455336.60	0.96	0.96
9	AdaBoost Regressor PO	36305.16	50177.41	2517772487.45	0.95	0.95	36183.79	49823.88	2482418892.67	0.95	0.95
10	Support Vector Regressor PO	61136.33	234146.66	54824656439.42	-0.04	-0.04	59428.42	228163.06	52058383855.24	-0.05	-0.07

- Full dataset – Optimizovani modeli

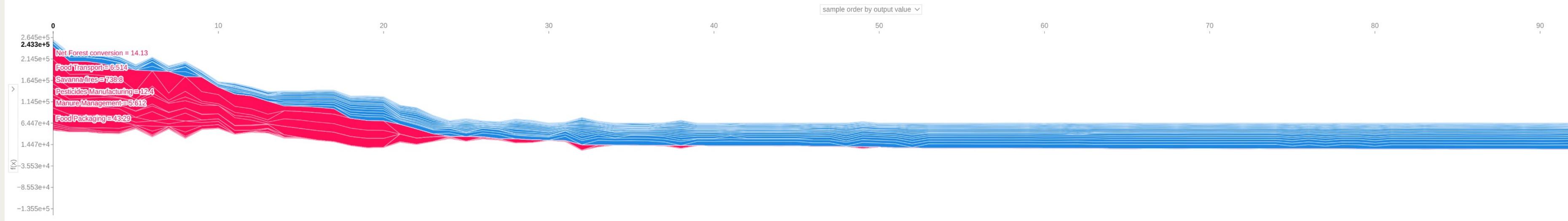
SHAP waterfall – kod posmatrane opservacije *Total Population* najviše utiče za smanjenje predikcije u odnosu na prosečnu predikciju

SHAP force plot – kod posmatrane opservacije *Net Forest* najviše utiče za smanjenje predikcije u odnosu na prosečnu predikciju

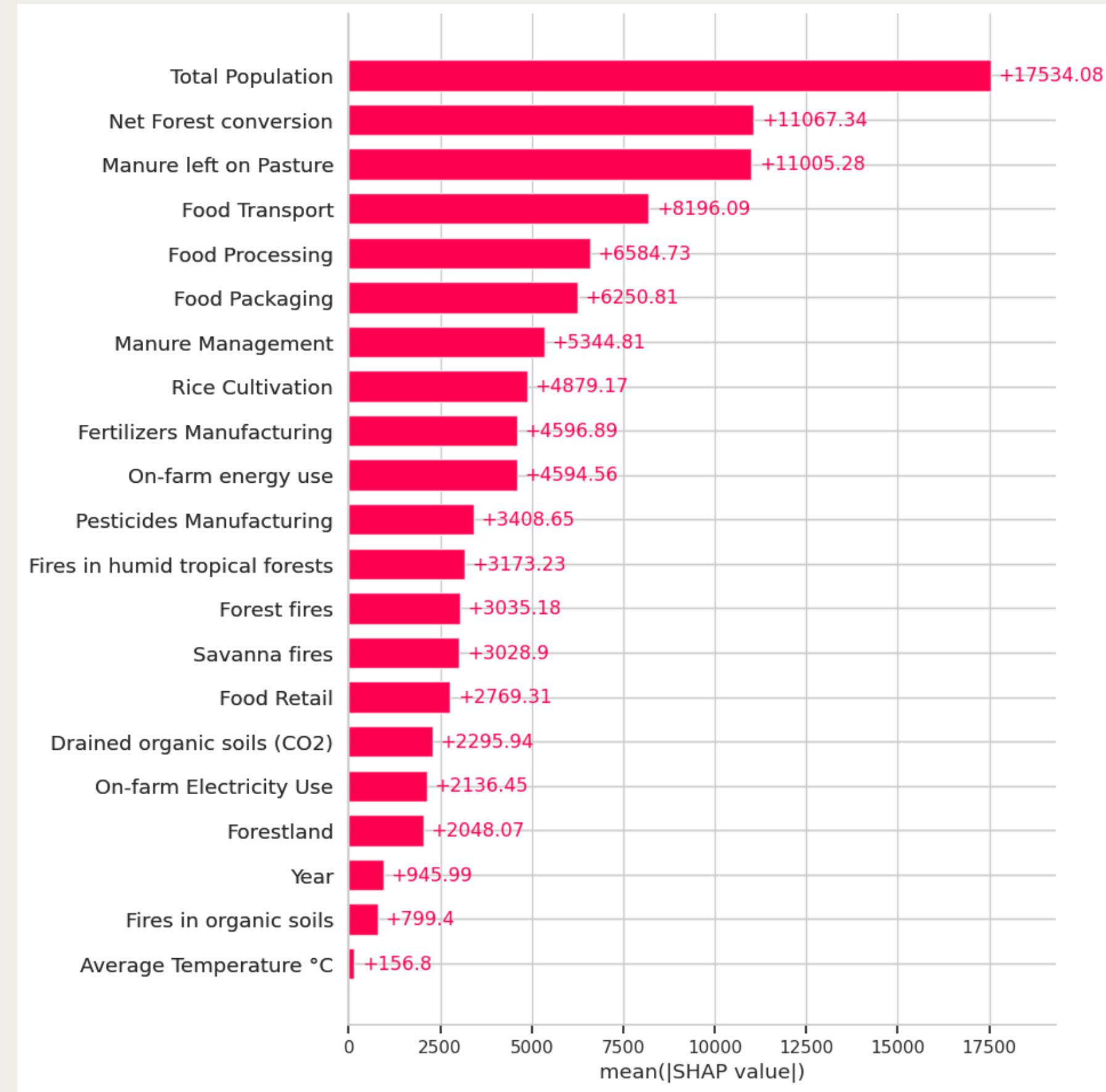

SHAP stacked force plot – za prvih 100 opservacija u skupu podataka

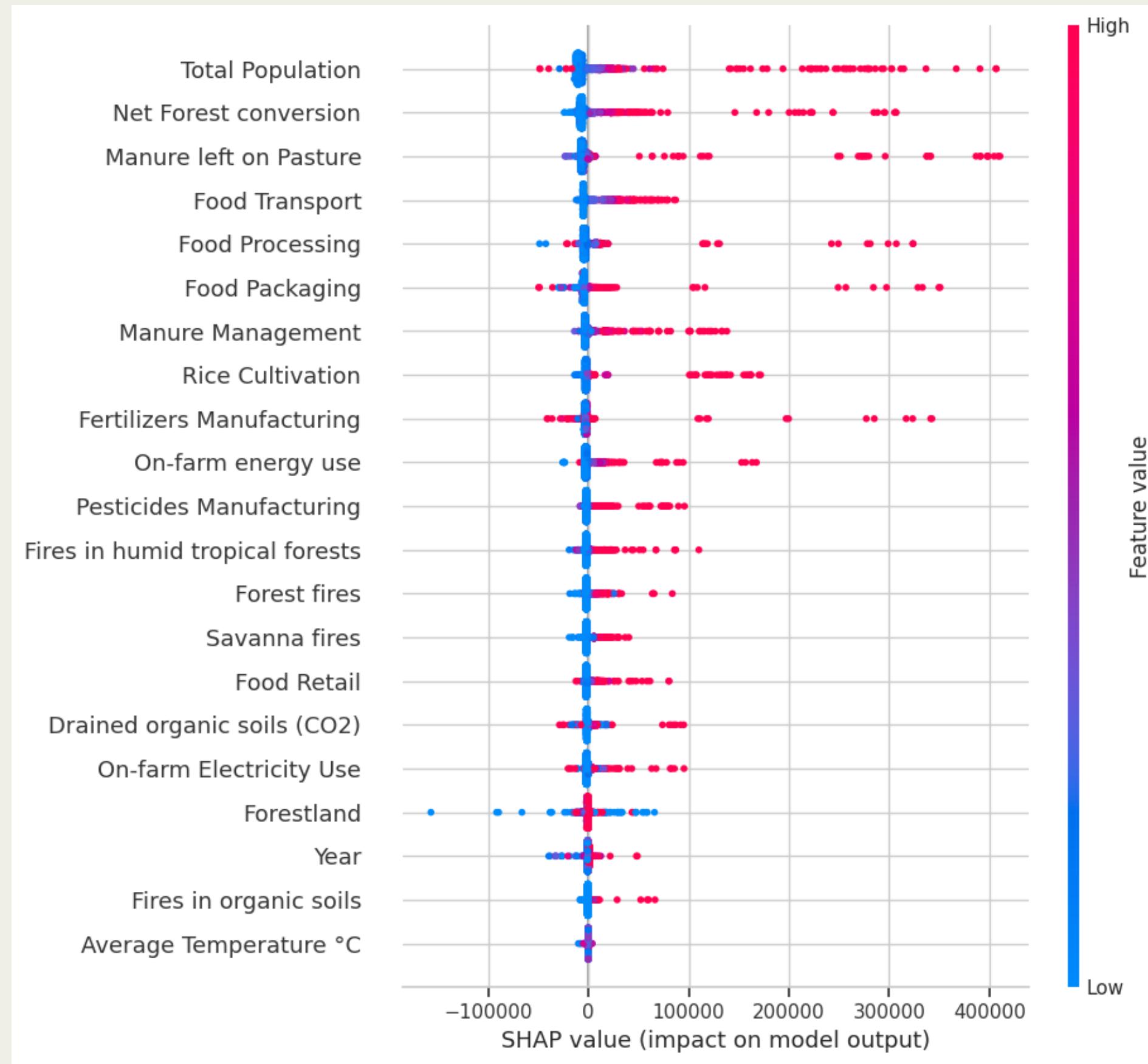

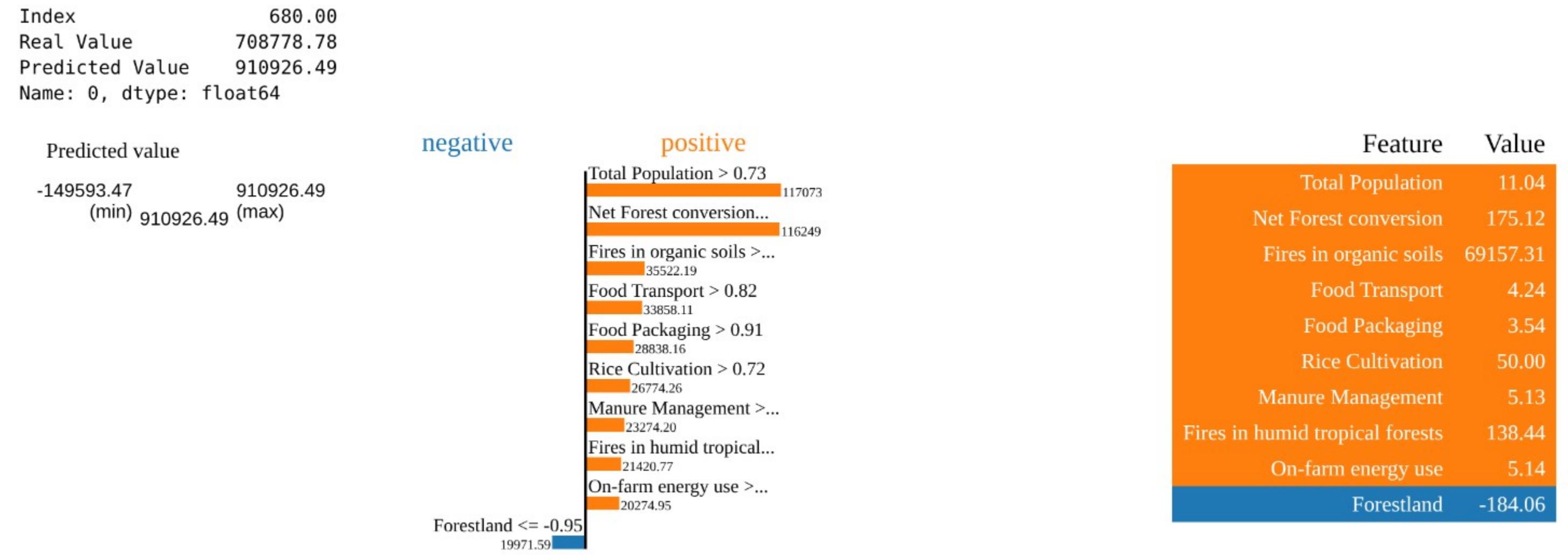
- Opervacija sa najvećom prediktovanom vrednošću, u posmatranih 100, ima velike realne vrednosti za:
  - *Net Forest conversion*
  - *Food Transport*
  - *Savanna fires*
  - *Pesticides Manufacturing*
  - *Manure Management*
  - *Food Packaging*

SHAP Absolute Mean – Varijabla sa najviše uticaja kod predikcije je *Total Population*

SHAP Beeswarm – Visoke realne vrednosti *Total Population* varijable imaju visoke SHAP vrednosti (*veliki uticaj na predikciju*)

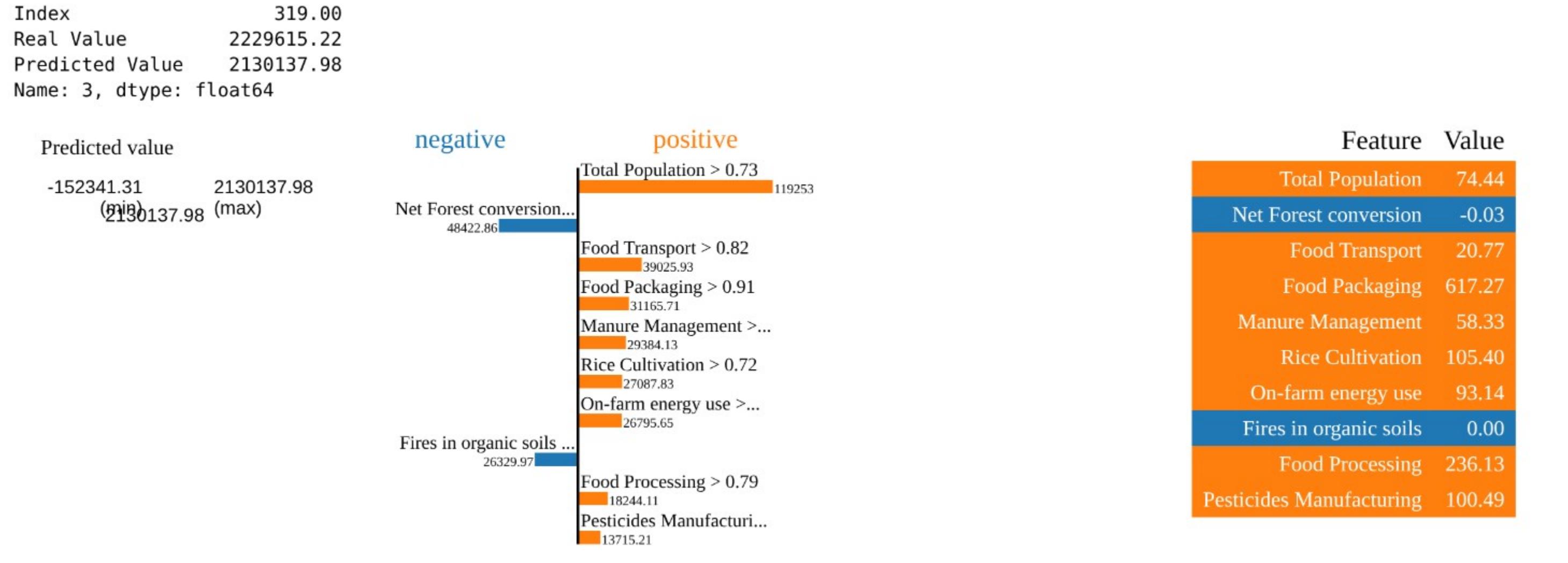

Najveći uticaj (POSITIVE) na precenjivanje predikcije u odnosu na realnu vrednost ove opservacije, imaju:

- *Total Population*
- *Net Forest Conversion*

kao varijable sa najvećim realnim vrednostima kod posmatrane opservacije koje imaju pozitivan uticaj.

Najveći uticaj (NEGATIVE) na potcenjivanje predikcije u odnosu na realnu vrednost ove opservacije, imaju:

- *Net Forest Conversion*
- *Fires in organic soils*

kao varijable sa najvećim realnim vrednostima kod posmatrane opservacije koje imaju negativan uticaj.

Hvala!

Pitanja?

